

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Bécs évre.....	24 kor. (12 ft)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 „)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Deák Ferenc utca 12 szám.

HIRDETÉSEK DÍJA:

Negyedik centiméterenként 8 fillér.

parancs a kereskedők kezében részben

Nyitott megállapodás szerint.

Csütörtök, október 27.

A kolozsvári kereskedelem érdekében.

Kolozsvár, nov. 27.

(h.) Erre az egy napra lefog-laljuk a politikának szánt helyet a kolozsvári kereskedelem számára. Hiszen fontos érdekek, nagy és je-leltős közgazdasági kérdések fű-ződnek és nyerne kielégítést egy egész város, életképes kereskedői osz-tályal. Konstatahunk kell, hogy a kereskedelem és ipar nálunk Ma-gyarországon másodrendű kérdés: minden erőnk megőrli a politikai és közjogi küzdelmek, melyek az Ausztriával való közösségünkben fakadnak.

De a magyar kereskedelemmel szemben egy erős és veszedelmes irányzat támadt az utóbbi időben a fogyasztási szövetkezetekben.

A szövetkezeti eszmét temé-szetesen elítélni nem lehet. Sőt an-nak »kereskedők« ágát a fogyasztási szövetkezeteket sem, ott ahol azok-nak létjogosultságuk van. Üdvös és hazafias működést fejthetnek ki a szövetkezetek azokban az apró községeken, ahol egy-két kereskedő monopolizálta az egész községet és ahol ennél fogva tág tere nyílik a visszaéléseknek. Ahol a lakosság reá van utalva arra az egy-két kereskedőre, akik eddig kedvük sze-rint sarcolták meg fogyasztó közön-ségüket. Világos, hogy ezeken a helyeken hasznos szolgálatot tesz a köznek, egy fogyasztási szövetke-zet. A helyes szövetkezeti politika és ennek az eszmenek céltudatos terjesztése az lenne, ha ezeknek a falusi szövetkezeteknek megerősí-tésére fordítanának az illetékesek minden erejüket és képességüket.

A nagy városokban nincs lét-jogosultságuk a fogyasztási szövet-kezeteknek, de szükség sincs azokra. A kereskedők életfentartó versenyé-ből önként következnek, hogy mo-nopolium nem lehet; a közönség megarcólasa szintén lehetetlen, mert hiszen száz és száz kereskedő között az árakra nézve megállapo-dás nem történhetik, hanem min-den kereskedő igyekszik saját vevő körét a legjobban és legolcsóbban kielégíteni.

Igy van ez minden nagyobb városban: így van ez Kolozsvárott is. Mégis megalapították a köztiszt-viselők fogyasztási szövetkezetét és

meg is nyitották már árusító üzle-tüket.

A szövetkezetet üzletmenetéről — őszintén bevalljuk — sejtelmünk sincs. De annyit tudunk a szövet-kezet egyes tagjaitól, hogy miha-marabb visszatérnek régi üzleteik-bez, mert belátják, hogy nem volt lényeges okuk otthagyni azt.

Mi elejétől fogva azt az állás-pontot képviseltük ebben a kérdés-ben, amit fenntebb is kifejtettünk. De ezzel kapcsolatosan aggodal-maink is támadtak az iránt, vajjon a szövetkezet, amely nem használ-hat — a vázoltak szerint — senki-nek, nem-e fog ártani a kolozsvári kereskedelemnek. . . .

Ezt megelőzve azonban, akció-ba léptek maguk az érdekelt ke-reskedők is. Örömmel üdvözlöttük és támogattuk azt az akciót, mel-lyet a kolozsvári kereskedők testü-lete méltányolt is.

A mai napon ugyanis a követ-kező levelet kaptuk:

Az »Ujság« tekintetes Szerkesztőségének Kolozsvárt.

Nagy örömről szolgál a tekintetes Szerkesztőséggel közölni, hogy a Ko-lozsvári Kis- és Középkereskedő Társu-lat az a hó 18-án megtartott rendkívüli közgyűlésen annak elismerésével, hogy a kereskedőség sorsa iránt általánosan és mindenkor élve érdeklődött és a ke-rekedelmi érdekeket nagybecsű lapjában mindenkor határozottan támogatta, — jegy-zőkönyvi köszönetet mondott.

Midőn van szerencsénk a köszönetet tartalmazó jegyzőkönyv kivonatát csatol-tan tiszteltetésen átszámaztatni, kérjük a tekintetes Szerkesztőséget, hogy azt szívesen fogadjon és épen mostanában, midőn a kereskedő jelenlegi szorult hely-zetére való tekintettel leginkább van rá-szorulva — érdekeinket nagybecsű lapjá-ban továbbra is támogatni méltóztatassék. Ama kellemes reményben, hogy a te-kinntes Szerkesztőség késztünknek helyet adva, továbbra is érdeklődni fog a ke-reskedő sorsa iránt, bátorodunk szíves tudomásvétel végett átszámaztatni:

2.) alatt: a Budapest Fővárosi Fűszer-kereskedők Bevásárlási Szövetkezte hoz-zánk intézett levelének és mellékletének má-solatát, melyben gratulál nekünk a fogyasztási szövetkezetek elleni erőlyes véde-kezésünkhez és melyben kifejti, miként vé-dekeznek a fővárosban az ilyen hasznos-nak épen nem mondható szövetkezetek ellen.

A melléklet (felhívás) pedig arról tesztanúságot, hogy a védekezésre irányuló törekvés hathatós támogatására hatalmas pénzintézet is alakul.

3.) alatt: a Kolozsvári Kereskedők és Itálaiusok Szövetkezeti Szeszraktára, Rum

és Likör Előkészítő Bizottságának körle-velét.

Kolozsvár, 1904. okt. hó 26-án.

Hazaifias tisztelettel:

Havas L.

társulati elnök.

Dávid,

társulati titkár.

Nagyon természetes, hogy jól esik mindig az elismerés, mely annál becsesebb nekünk, mert a sajtó szolgálatait mindenki, min-denkor szívesen igénybe veszi, de amint alkalma van reá, az elisme-rés helyett, szívesen áll a sajtó el-lenségeinek sorába. A levélben hi-vatkozott jegyzőkönyvi kivonat a következő:

289 sz.-hoz.

Kivonat

a Kolozsvárt, a Kolozsvári Kis- és Középkere-skedő Társulatnak 1904. évi október hó 18-án megtartott rendkívüli közgyűlése felől fevett

Jegyzőkönyvből.

... A társulat titkára jelenti, hogy az »Ujság« című helyi napilap, a ke-reskedőség érdekeit elő-mozdító és megvédelmező mozgalmait mindenkor határozottan támogatta. — Bemutatás és felolvassa a nevezett lapnak a ke-rekedelem érdekében köz-zett néhány cikkét, melyet egész terjedelmé-ben a fővárosi és vidéki szak- és napilapok is át-vettek.

Örömmel vették tu-dásul a határozatba ment, hogy az »Ujság« című helyi napilap szerkesztő-ségének a kereskedők érdekeinek támogatásá-ért jegyzőkönyvi köszö-net mondassék.

Együttal utasítatik a társulat elnöksége, hog-erről az »Ujság« Szer-kesztőségét jegyzőkönyvi kivonat kíséretében ér-tessék.

K. m. f.

Látta:

Havas,

társulati elnök.

Jegyzette:

Dávid,

társulati titkár.

A kivonat hitelű.

Kolozsvár, 1904. október 26-án

Dávid,

titkár.

Szükségesnek tartjuk még ez alkalommal leszögezni azt a tényt, hogy a kolozsvári kereskedők való-ban erős akciót indítottak létevisz-tenciájuk megvédelmezésére és bir-tokunkba jutott az a felhívás, melyet »A kereskedők és itálaiu-

sok szeszraktára, rum- és likörgyárának előkészítő bizottsága« bocsátott ki és a melynek eredményeként nemsokára egy új szesz- és likörgyár fogja hir-detni a kolozsvári kereskedők egye-sített erejének szép eredményét.

De az ország központja is me-gmozdult immár a fogyasztási szö-vetkezetek ellen. Tíz millió korona alaptőkével egy hatalmas pénzinté-zetet szerveznek, mely szakmanként fogja kielégíteni a kereskedők hi-tel igényeit.

De a fővárosban külföldi min-tára bevásárlási szövetkezetet is lé-tesítettek, ahol azok hathatós vé-delmi eszközként szolgálnak a ke-reskedők javára, mert az olcsó be-vásárlási árakkal versenyképessé teszik a kereskedőket a szövetkeze-tekkel szemben.

S erre valóban nagy szükség is volt. Nagyon is életbevágó jelentő-ségűnek mutatkozik a maiviszonyok között a kereskedők összetartása, együttműködése, mert senkinek sem lehet kedvére az, hogy egy egész osztály, a kereskedői osztály — mely a közterhek jelentékeny részének osztályosa — összetett kezekkel nézze, hogy a szövetkezetek mint veszik el létfenntartási eszközeiket. S e törekvések ellen, mi mindig sikra szállunk, mert azt kötelessé-günknek tartjuk és munkánk elis-merésül, méltánylásul nem óhaj-tunk más jutalmat, mint a becsüle-tes kötelességteljesítés érzését.

Az olasz provizorium vilá-jának befejezése.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, okt. 26.

Hogy megszűnt a »belterjes vita«, az érdeklődésnek is kitérték a nyakát. A karzatok, a melyeken eddig még Sturmán György sem kapott volna helyet, pedig ő a legsoványabb ember a Házban, tizen-ötötöknek alá és a kormánypartot ismét az öreg Rónay János és a nyalka Szombathy Gyula képviselik a padok között. A többi honatya künn pipál a folyosón és a választasokról beszél.

Mivel most nincs baj a Házban s a házszabályrevízió sem ütött még be, hát természetes, hogy most erről lehet csak szó. S a kölni víztől és egyiptomi cigarettá-

illatától szagos levegőben titokzatos számok röpködnek. Huszezer... negyvenezer... hatvenezer... fuvar költség... zászlógyár... Ha az alkotmány nem tölti itt tartaná a fejt, bizony csóválhatna elegzt.

A folyosón legfeljebb a felől érdeklőd-nek: lesz-e ma szavazás? Kubik Bélától meg is kérdik, de nem tudja:

— Nem biztos, de lehet — mondja.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Perczel Dezső.

Az irományok előterjesztése után, be-jelenti, hogy Bodoky Zoltán megrogallt egészsége helyreállítása céljából 6 heti szabadságot kér.

A ház a két szabadságot megadta. Napirenden van az olasz provizo-rium folytatolagos tárgyalása.

Molnár Jenő: A miniszterelnöknek tisztán csak az a célja, hogy a császára-akara-tervénysüljön. Nem hiszi, hogy a kor-mány a maga jószántából, ilyen békés idő-ben, egy olyan javaslattal álljon elő, mint a házszabályrevízió. Beszéde továbbá folya-mán bizonyítja, hogy a napirenden levő törvényjavaslat az 1899. XXX t.-c-nek ren-delezéseibe ütközik, azért ennek törvény-erőre való emelkedését a legkisebb mértékben meg kell akadályozni, nehogy későbbre ve-szedelmes precedensül szolgáljon. Nagy Fe-renczel polemizál ezután, aki azt mondotta, hogy különbséget kell tenni patensekkel való kormányzás és az olyan rendeletek között, a melyet egy alkotmányos kormány bocsátott ki.

Ha ezt az összehasonlítást megtesszük, az csak Nagy Ferenc által említett körül-mény hátrányára fog szolgálni, mert ha a törvény megiltotta a dikasztériális kor-mánynak a rendelkezéssel való kormányzást, még kevésbé engedheti meg azt, hogy al-kotmányos kormány bocsásson ki rende-leket. Nagy veszedelmet lát a kormány működésében és azért felszólítja, hogy hagyja el a helyét és adját át egy oly kormánynak, mely a nemzet érdekeit tolmácsolja. Fel-szólítja a miniszterelnököt, hogy csinálja meg először a választási törvény reformját és aztán olassza fel a Házat és az így nyert többség elő vigye a házszabály revíziót. A javaslatot nem fogadja el, hanem csatlako-zik Krasznay határozati javaslatához. (He-lyeslés a hal és szőlőbáloalálalon.)

Egy Béla: A kérdés gazdasági ré-szével nem foglalkozik bővebben, mert hi-szen az előtte szóló ellenzéki képviselő teljes szaktudással már a legnagyobb mértékben megvilágították. Csak annyit jegyez meg, hogy semmiféle vívmányt nem lát ab-ban, hogy az olasz bor csak szárazföldön juthat be hozzánk, ami által a bor szállítása drágább lett. A javaslatot nem fogadja el, ha-nem szintén csatlakozik Krasznay határozati javaslatához.

Elnök: Szóllásra nincs senki feljegyez-ve, a vitát bezárja.

Rosenberg Gyula előadó: Még csak röviden sem akar kiterjeszkedni zárobészé-deben az elhangzott érvekre, mert hiszen azoknak nagy része a miniszterelnök és a miniszter részéről megfogadtak. Kéri a be-nyújtott határozati javaslatok elvetését.

TÁRCA.

Flirt.

Irta: Zalay Masa.

— Én nem tudom, mit higgyek rólad? mondta a leány és elgondolva simogatta a férfi kezét, ami ott melegegett fehér ke-zei között. Dologtalanul szép, keskeny, hosz-szu férfihát volt, erős és mégis remegő, a mint forrón, szenvedélyesen szorongatta a gyenge, lányos ujjakat.

Nem tudom, mit higgyek? — ismételte halk tündőssel és kérdőn fölnezt a komoly férfiarca, de a sötét szemekből nem olvasható feleletet, mint eddig, valahány-szor lecsújtott reá a gyötrelmes kétség. A férfi most zavarodottan az eget nézte, a lassan uszó bárányleveleket és a keze anyi-ra reszketett, láz, hideg borzongatná.

Magda elnémult, de mindig gyanulatosan átkelte az imádot szöke fejet és piros ajkát szerelmesféllebbanással hoz-zászorította az összeranított, gondterhel homlokához. Bájosan, kicsit átirulva, kezé-nek finom mozdulataival kényszerítette aztán a távolbanzó két szemeket, hogy összepil-lantsanak az ő fekete szempárjával.

Es ekkor a játszi mosoly, ami derűt árasztott kedves gyermekarcára — eltűnt az ajkszegetlen és vele tűnt a pir is.

— Te sírsz? — kiáltott föl, megriad-va az ismeretlen veszedelmek sejtelmétől, — a szemed könnyes, homlokod boros, szavad sincs hozzám, mi történt el-le-nünk? . . .

— Válnunk kell! — felelte tompa megadással a férfi és eközben nedvesség pergett végig az arcán. Most hogy a ki-mondott két nehéz szó megváltotta a ojtogató érzéstől, csak azon igyekezett,

hogy lehetőleg enyhítse a leány fájdalmát — ha kitör. De bámulva tapasztalta, hogy amíg őt könnyekig elérzékenyítette a kike-rülhetetlen szakadás, — addig a gyöngye szervezett nő, aki bár lelkének egész oda-adásával csüggött rajta és azon az ábrán-don, amit közösen ápoltak, — úgy állt most itt előtte, mintha elméje nem fogta volna föl teljes kegyetlenségében a mon-dottakat.

Pedig Magda megértett mindent és az ajka összeszorult attól a durva ütéstől, ami egy pillanatra megszüntette a szíve dobogását. Tétova mozdulattal a felhők felé emelte kezét, mintha tanúnak idézné őket, hogy halgassák meg egy millió csók-nak, hűsölgéseknek család végzavait, — s bár keze visszahanyatlott a gyöngöségétől, azca azért mozdulatlanul maradt, szeme száraz s a felsajgó önért dacára, önural-ma csaknem megdöbbenő volt!

A férfi, aki »jelenetre« készült, szem-rehányó jajveszékésre, alázatos könyörgés-re, — hiszen oly híven szerelte tudta ma-gát, — a férfi megszügyentülten, kielégítetlen húsággal nyult a kalapjáért. Talán ő is szerette a leányt, akinek nehezen kiktűdött viszontszerelme betöltötte az ujalmas nyár minden lomha percét, mert a választ két-ségen kívül mélyen fájta — de hogy kö-telességei elszóltották a vidékről, változa-tosságért hevílő léha lelke vigasztalást lelt friss kalandok reményében.

Gyáva zavarban elfelejtett minden betűt, a mit mentésére napok óta gondo-san gyűjtött, nem érzett most egyebet a saját alávalóságának földig süjtő tudatánál és a kezét se merte nyújtani a leány felé bucsuzól pedig égető, emésztő csókokkal álmódta tele ezt a szomorú pillanatot, a minek emléktől kigyulladt az arca.

— Megyek — dadogta alig érthetően, oldozzon föl minden gonosz vád alól, nem

lehettem olyan gazember, a nyomorba rá-n-tani magammal azt, a kit mindennekfőtt szerettek. Mert szigorú atyám tegnapi leve-lében kitagadással fenyegetett, ha...

Nem fejezte be, bűnös lelkiismerete megfosztotta szavától, de jól tudta, hogy a lány megérti, ha egyáltalán nem beszél is. Igen, Magda csakugyan mindenképen meg-könyvitette neki ezt a hazug szerepet. Egyetlen szóval, egyetlen tekintettel sem il-lelte őt, mintha magára maradt volna a madárdalos kertben, olyan csöndes meren-géssel nézte a virágborult rózsáikat.

Aztán hallotta, hogy megszűren a ka-vics távolodól léptek nyomán s végre elült minden zaj. Dehát egyszerre megénnült volna a kedves madárserceg? — és a felhők mintha aláereszkednének reá, fehér ködbe burkolva az egész viruló tájat. Szédülve hozzádült a veranda oszlopához.

A megvetés mosolya vibrált sápadt arcán és evvel a különös, idegenszerű mo-solyal csaknem éveket vettől. Ezalatt olyan változás ment végebe hiszékeny lelké-ben, a minek a hatása megrázó és feledhe-tetlen az egész életén át. Gondo kodni akart, visszaemlékezni a megismerkedés pillana-tára, a vallomás idejére, — hasztalan! a szeretett férfi arcára sem emlékezett többé; a hangját akarta visszahallani, de fölében fájó idegek zsongása tulzsgott minden más hangot.

S így, lélektelenül, bágyadt tekintettel, megindult ugyanazon s uton, a merre boldogságának rablója menekült.

— Magda! kis Magda! ujjonogott föl ekkor egy férfihang, kellemes meglep-téssel. A leány, mint a ki gonosz rémlátás-ból rőzsászin valóra ébred, — olyan meg-könyönből nézett föl az utról az is-merős hang irányába, — és mig az előbb úgy hitte, örömtelen lesz most már család-odó életének minden elkövetkező perce, —

az öröm im' visszazsárolt hozzá, besurrant szívbe, előmosolygott szeméből és meg-enyhült tőle szomorúság arcá.

Gyermekei barátja, réglátott, elfeled-tett játszótársa állt előtte, megfőrfiasodva, átváltozva csak hangja a régi és hű, becsü-letes nézésű barna szem. Az ajka fölött csinos fekete bajusz diszlik és a gondozása eláruja, hogy gazdájának minden büszkesé-gét ő képezi.

Magdának pedig észbe jut egy kis-leánykori tréfa, amikor az előtte álló jó pajás, kezében az érettségi bizonyítvány-nal, feleségül kérte. Magda akkor gunyos nevetéssel elfordult és a heves zaklatásra egyetlen föltétt köttöt az »igen« szavához. Ez a föltétel bármilyen nevelésnek tar-tassék is, a fiút végkép kétségbe ejtette. Mert hasztalan kísérlett meg minden csal-hatatlannak hirdett tanácsot, bajusza csak nem akart serkedni. Lealázva, halálra sért-ve vált el ekkor a pajkos leánytól, aki szivtelenül megtagadta a bucsucskót is a bajszatlan ajkától.

Mintha ott folytatódnék, ahol abba-hagyták, csupán egy tündér varázslatában kellett hinnék.

Őt év tűnt bár tova, a fiú egy büsz-ke, dacos kislányt látott, a leányt látott, a lány egy rajongó tekintetű szerelmes fiút, akinek nem tartotta fönn csókjait, amint igérte és a szívét sem őrizte meg híven. — Most érkeztem a vonattal kis Magda, hogy megismerjem a hajdan mon-dottakat. Akkor érettségi bizonyítványt szor-ongattam a kezemből és azt képzeltm, enyém a világ, most mérnöki diplomám van és tudom, hogy a »világ« csak akkor az enyém, ha magát elnyerhetem. Magda, kis Magda, szóljon, hiszen a régi kifogás sem illik rám többé. . . .

Nevetett boldogan, meglegedetten, két karját ölére távra.

Szerető szavaitól azonban hirtelen vége szakadt a leány csodás önuralmának, kinos keserűséggel fölzkogott, elisratta mindent, ami fájó szívének, a saját hűtlen-séget, a megérdemelt szégyenletes csalódást, a hamis csókokat és az ujjongott jóbarát reményeit, amelyeket össze fog rombolni gyónásával. Kezét elhárítólag kinyújtotta, névde magát az öléle ellen és vágya tá-madati leborulni a gyepszőnyegre és átadni magát a rászakadó fájdalomnak, amely az igaz megbánás érzését váltotta ki meg-sebbézt szívéből.

— Mi baja? — kérdezte a férfi me-hatva, csodálkozón. Nevetése csengett, mi-kor elváltunk és könnye árát a találkozás-nál? Magda, édes szerelmem, hihetem-e, hogy megindulása rám nézve jót jelent?

— Ujra próbát tett, magához ölelni a kedves alakot és Magda megtörve, ingadozva ráborult a férfi vállára, eltakart arccal, resz-kező hangu panasz kelt ajkán, amit meg-segzságotat a kinos zokogás.

— Pál! játékot ütök a szivemmel, megcsaltak, legyen jó hozzám, legyen rész-vételjes, harag helyett vigasztaljon engem!

— Hogyan? — tagolta halk felhábo-rással a férfi, tolvaj jart erre, mialatt én bátran megküzdem minden kísértéssel, hogy szivemet tisztán, érintetlenül hozzam vissza? lehetséges-e, hogy elszigetelve a nagyvilág-tól, itt a csendben, virágai közt lepte meg valami utónál? — És az én büszke Ma-gdám, szerelmével tündette ki őt?

— Nyugodj meg kis Magda! — kérlette ugyanazon a hangon, mint mikor a deris gyermekkorban, esett valami érzékeny sére-jem a szeretett kis barátón és a fiúhoz menekült; — és szavai is ugyanazok voltak: megvédiük minden bántás ellenében, mert soha többé el nem hagylak!

Krasznay Ferenc: Határozati javaslatot elfogadása ajánlja. Szemérem veti a többségnek, hogy a lezárt nagy gazdasági és közjogi vitáival szemben indolensül viselkedett s az ellenzék meggyőző érveivel és igazságaival szemben a jobboldali szónokok csak a rabulatisztalig fejezték ki a véleményüket. Kifejtésem, hogy a megkötött ideiglenes szerződés az 1899. évi XXX. garantált törvényünknek sérti. A kormány mindig ideiglenes szerződésről beszélt, holott az olaszok azt hiszik, hogy végleges. Ragaszkodok határozati javaslatához. (Helyeslés a bal és szélsőbaloldalon.)

Kossuth Ferenc: Szintén röviden indokolja meg a határozati javaslatát. Furcsának tartja, hogy föltételeiben megállapított javaslatot hivatalos a kormány és azt még nem hozta a Ház elé. Sürgősen az autonóm vámtarifa tárgyalását, amelynek ma semmi akadályja nincs. Határozati javaslatának az elfogadását kéri. (Zajos helyeslés és éljenzés a szélsőbaloldalon.)

Elnök: A vitát bezárja s miután az ellenzék névszerű szavazást kér, azt elrendeli.

Az ülést öt percre felfüggeszti. Szünet után megejtették a névszerű szavazást. »E» betűnél kezdtek. Szék Kálmán nevénél az ellenzék kiáltotta: Hol van? Hol van?

Rákosi Viktor: A nagy bujdosó. A szavazás eredménye az, hogy 129 szóval 52 ellenében elfogadták a javaslatot.

Ezután egyszerű szavazással megadták a fölmintyint a kormányának és a többi javaslatokat elvetették.

Leszavazták Rátkay és Udvarny határozati javaslatát, valamint a Kossuthé is. A részleteknél Kossuth Ferenc szólalt fel, majd utána Visontai Soma, mire az elnök ama kijelentésével, hogy a revíziós indítványra e héten nem kerül a sor, az ülést 2 óráig berekesztette.

Az angol—orosz konfliktus.

A balti flotta merénylete.

A balti flotta merénylete igen elmergésítette a viszonyt Anglia és Oroszország között, mely a háború folytán ugys feszült volt. De ennek ellenére szinte bizonyosra kell venni, hogy az ügyet kétséssel el fogják intézni, bár tagadhatlan, hogy olyan elégtel megadása, a melyet Anglia követel, nagy nehézségekbe ütközik, mert Oroszország megalázásával jár. Az angol külügyi hivatal ultimátum jellegű bírő sürgős előterjesztést intézett a pétervári kormánynak, hogy semmiféle halogatásba ne megy bele. A közvélemény nyilvánvalóan nymása következtében történt mindez. A sajtó szerint Anglia nem elégedhetik meg egyszerű sajnálkozás kifejezésével és bocsánatkéréssel s ha a bűnös tisztek megfelelő nyilvános megfenyítésben nem részesülnek, Anglia maga fogja a bűnösöket megfenyíteni. Az angol kormány a kárpótláson kívül biztosítást kíván az iránt, hogy a vizsgálat eredményét megfelelő biztonsági intézkedések fogják követni.

A cárhoz intézett felszólításnak már is volt annyi eredménye, hogy a cár sajnálkozását kifejező részvevő táviratot intézett Londonba. Lamsdorff külügyminiszter megjelent az angol követségben és kérte Harding nagykövetet, adja át királyának és kormánynak a cár sajnálkozását és teljes elégtelt ad, mielőtt a közeli körülményeket megállapítják. — Ez a hír rendkívül nagy izgatottságot keltett az angol közvéleményben, mert ebből azt látták, hogy Oroszország vizsgálat címén halogatni akarja az elégtelt. Viszont Anglia nem engedti az ügyet sem huzni sem halasztani, nem is alkuszik, sőt bizonyos fokig kiméletlen kérelmetlenségét tanúsít. Az angol kormány repülő flottájával minden percben feltartóztathatja a balti hajórajt. Oroszország azonban nem egykönnyen engedhet abban a tekintetben, hogy Rosdetszenskyt visszahívja és a hajórajt tisztikarát megfenyítse, mert ezzel feltartóztatja a hajórajt, viszont lehetlenséggel határos, hogy a megbüntetett tiszteket küldje a harctérre, akikbe a harcot, illetőleg egyedüli reménységét vetette.

Az ügy elintézéséről tehát ma még véleményem nem lehet mondani. Az angol közvélemény izgatottságát és felháborodását jellemzi, hogy a Reuter-ügynökség cardiffi jelentése szerint az »Esperanza« orosz gőzös, amely az orosz hajóknak szánt eleséges készletekkel el akarta hagyni a kikötőt, súlyadni kezdett s a vizsgálat adatai szerint azért, mert a hajót a vízvonat alatt megfúrták.

Cardiffban azt hiszik, hogy egy munkás követte el ezt, hogy megbosszálja az orosz hajóhadnak az angol halászbárkaj ellen indított támadását. A hajórakomány 2400.000 korona értékű volt.

Tüntetést rendeztek gróf Beckendorf londoni orosz nagykövet ellen is, szidalmakkal, gunyos megjegyzésekkel illették, a kocsisát, mikor a pályaudvarról hazafelé hajtott, megdobálták és csak a rendőrség tudta megakadályozni, hogy a nép bosszúja kárt ne tegyen a követben. Pétervárott is nagy az izgalom. Hajlandók minden bocsánatkérésre s az admirálisat hibáztatják. Németországban is komolyan tartják a helyzetet, főleg akkor, ha az Anglia által kért elégtelt Oroszország sürgősen meg nem adja.

Budapestre ma a következő táviratok érkeztek.

London, október 26.

Az angol—orosz konfliktus a meggyőzés stádiumába lépett. Az oroszok által adandó elégtelt dolgában ugyanis meggyőzés jött létre. A meggyőzés a következő főbb pontokra foglalták össze:

1. Az orosz kormány az incidens miatt bocsánatot kér és tévedésnek mondja az egész dolgot.

2. Teljes kárpótlást nyújt azoknak, akik megsebesültek és azok családjaiknak, akik életüket veszítették a hulli katasztrófa alkalmával.

3. A bűnös tisztek megkapják büntetéseiket.

4. Az orosz kormány köteles garanciát nyújtani arra, hogy hasonló incidensek többé semmi szín alatt elő ne fordulhassanak és az angol hajóknak az összes tengeren békességük legyen.

Madrid, október 26.

A spanyol kormány intézkedéseket tett, hogy a spanyol vizeken a hulli katasztrófa-hoz hasonló szerencsétlenségek ne történhessenek. Az orosz hajóknak sehol sem szabad partot érinteniök és a szemet csak nyílt tengeren vehetik át.

Hull, október 26.

A »Zulu« nevű halászbárka ma este három sebesülttel ideérkezett. Azt hiszik, hogy ezek a sebesültek a »Crane« nevű halászbárka legénységéhez tartoznak.

Milán királyi megmérgezték.

— Leleplezések. —

Express tudósítás.

Budapest, okt. 26.

A belgrádi Szamouprava felhatalos október 11-ik (október 24) számában szenzációs leleplezéseket közöl dr. Gyorgyevics Vladán, volt miniszterelnök, Sándor és Milán király testi-lelki jóbarátja tollából.

Dr. Gyorgyevics Vladán azt állítja ezen megemlékezésük cikkben, hogy Milán királyt megmérgezték. Monarchiánk hűségese barátja, miután visszafelelt a szerbiai katonai főparancsnokságtól, tudvalevőleg súlyos beteg lett. A betegség neve tifusz volt. A tifuszból felépült. Ezután váratlanul következett be halála, amelyről Gyorgyevics Vladán azt állítja, hogy mérgezés idézte elő s az illető, aki a mérget Milán király ételéhez keverte fiától, Sándortól, 80000 koronát kapott.

Leleplezésébe azt határozatlan állítja. Igen érdekes az a rendelet is, a melyet az akkori szerb belügyminiszter, Popovics Laso küldött a megyei prefektusokhoz, abból az alkalomból, hogy Milán a román udvart meglátogatta.

A rendelet szövege a következő: „Milán volt király, tegnap Bukarestbe érkezett. Nem tudja senki, milyen ügyben, milyen tervei? Utasítom azért őt, hogy ha Szerbia területére lép, akár nyíltan, akár titokban, azonnal tartóztassa le s vegye szigorú őrizet alá. Tudassa egyben vele, hogy ez azért történik, mert Sándor király 6 felsejő beleegyezése nélkül mert szerb földre lépni.

Azon esetben, ha ellenkező, foggyveres erőszak vele szemben a legvégsőig használható, sőt erre egyenesen fel is hívom. Az eset megtörténte után azonnal tudósítson vagy engem, vagy a belgrádi katonai parancsnokságot. Az elfogatás a legbizalmasabb embereit s a legbátrabb csendőröket használja. A hadügyminiszterium, ha arra szükséges lenne, a katonaságot rendelkezésre bocsátja. (Ugy látszik féltek a felháborodott néptől.) Erről a rendeletről csak azoknak szabad tudni, a kik a rendeletet végrehajtják. A rendeletre kismélt egyének vonatkozás esetén a btk. 86—87. §-a szerint bűnhődnek. (5 évi fegyház.)

Gyorgyevics Vladán eme leleplezése Szerbiában érthető szenzációt kelt.

UJDONSÁGOK.

Napiár.

Október 27. Csütörtök.

Katholikus: Sabina. Protestáns: Sabina. A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése délután 4 órákor, a kamara helyiségében.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet választmányának ülése délután 3 órákor az egyet Petőfi-utcai helyiségében.

Az Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtt 9—11-g, délután 3—7-ig.

Az Eke muzeum az örmény himzés kiállítását megtekinthető délelőtt. Belépi díj 1 korona.

Országos Történelmi Emlékei Muzeum. (Torna-Vivodában.) Nyitva egész nap; belépés ingyenes.

Az általános növényzeti intézet gyűjteménytára (Botanikus Muzeum) nyitva délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig. Bemenet ingyenes.

Az Erdélyi Országos Muzeum érem- és régiségtára megtekinthető d. e. 9—1-ig.

Színházban előadásra kerül: »Keresd a szíved.« (Páratlan bérelt.)

Kolozsvár város villamos világitása.

A belügyminiszter leírata a villamos világitás tárgyában.

Kolozsvár, okt. 26.

Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága július 5-én tartott közgyűlésén elhatározta volt, hogy a városnak villamos világitással leendő ellátása céljából elektromos műtelepet létesít. Az elektromos mű létesítésére és a mű üzemi bérletére vonatkozólag Ganz és Társa vasöntő és gépgyár

részvénytársasággal szerződésre is lépett a város és a szerződést a közgyűlési határozattal, valamint a műre vonatkozó szabályrendelettel jóváhagyás végett a belügyminiszterhez terjesztette fel.

A belügyminiszteriumban ugy látszik, behatárolt tanulmányokat a szerződést és a szabályrendeletet. Mert csak pár nappal ezelőtt látták el jóváhagyási záradékkal.

Annak idején mi voltunk az elsők, kik ezt hírt adtuk. Még a városnál sem tudták, hogy jóva vannak hagyva a villamos világitásra vonatkozó intézkedések. Így esett meg, hogy a szerződés és a szabályrendelet jóváhagyása után ment küldöttség a belügyminiszterhez — kéri a jóváhagyást.

A jóváhagyást tudató belügyminiszteri leirat, melyben a gázgyár felbontásának elutasítását is tudatja a miniszter, tegnap érkezett le a tanácshoz. A leirat egész terjedelmében a következő:

A folyó évi július hó 5-én tartott bizottsági közgyűlésben 261. sz. a. hozott határozatának azt a részét, melylyel a város elektromos művének létesítésére, valamint a létesítendő elektromos mű üzemi bérletére vonatkozólag a Ganz és Társa vasöntő gépgyár részvénytársasággal kötött szerződéseket és az elektromos műre vonatkozó szabályrendeletet elfogadta, kiemelve egyuttal kétféle szerződésnek és a szabályrendeletnek egymáshoz elválaszthatatlanul való együttes tartozását, a kereskedelmiügyi miniszter ut meghatalmítása után s a kolozsvári világitási és erőátviteli részvénytársaság által be adott felelősség elutasításával jóváhagyom és megengedem, hogy a mű létesítésére szükséges munkálatok a kölcsön útján beszerzendő 1.700.000 korona költség keretén belül foganatosíttassanak.

Elutasítandó volt a felelősség, miután a felelősség részvénytársaságnak az a nyilatkozata, miszerint a villanyvilágitást bevezeti oly áron, a mint azt a Ganz és Társa cég hajlandó, de a vele kötött szerződés egyéb feltételeinek elfogadását további tárgyalásoktól s illetőleg az erre illetékes fórum döntésétől kívánja függővé tenni, az 1890. évi aug. hó 14-én kelt pötszörzódés 8. pontjában körülírt elővetélt jog gyakorlásának nem tekinthető. Ily vállalkozást ugyanis a szolgáltatott áramért a fogyasztó által fizetett ár az egész transzaktion csak egyik alkatelemét képezi, melynek valódi értéke a vállalkozás egyéb feltételeinek a törvényhatóságra és egyes polgáira azokból származó előnyöknek és terheknek együttes megállapítása nélkül egyáltalán nem mérleghető. Csakis ezen előnyök és hátrányok együttes mérlegelését az ár, mely a vállalatra vonatkozó szerződés megkötésénél mindkét szerződő félre nézve irányadó.

Megjegyzem egyébiránt, hogy miután felelősségi társaság a város közönségével szemben támasztott igényeit a város és közte fennálló szerződésre alapítja, mi sem áll utában annak, hogy ezeknek az illetékes rendes bíróság előtti érvényesítését megkísérelje.

A költségek fedezésére felveendő kölcsönre vonatkozólag felhívom, hogy az annak tényleges felvételét kimondó közgyűlési határozatát az annak alapjául szolgáló kölcsönajánlatnak és a törlesztési tervvel ellátott kötelezvénytervezettel együtt jóváhagyás végett hozzam terjeszse fel, mely alkalommal egyben tüzetesen kimutandó lesz, hogy az annuitások törlesztésére évenként mily fedezet áll rendelkezésre.

A fellejtezett iratok további eljárás végett azzal küldöm vissza, hogy a szerződéseket a szükségessé pótolhassa és a szabályrendeletnek két olyan írott példányát terjeszse fel, melyen beszurás nincsen.

Budapest, 1904. okt. 23.

Tisza, s. k.

Örmény muzeum Szamosújvárt.

Az E. K. E. néprajzi mozgalma.

Kolozsvár, okt. 27.

Ezelőtt 4 évvel az E. K. E. mikor a Mátyásfalvi muzeumot megnyitotta, a néprajzi kiállítás keretében szobát akart berendezni, de az örményesen szaporodó muzeumi tárgyak akkor kisorították a kiállítást. Az eszme jóllehet csak részben, most új életre kelt a Bárány Lukács sz. újvári plébános kezdeményezéséből az E. K. E. néprajzi muzeumban rendezett örmény himzés kiállítás alakjában.

A kolozsvári örmény kiállítás páratlan érdeklőségre is tette buzdította a sz. újvári intéző köröket és egy közgyűjteménynek különleges örmény szempontok és így eredetiségre nagy vonzó erő képviselői alapon leendő szervezését határozta el.

Vasárnap, e hó 23-án tartották e célból Szamosújvárt az első értekezletet, melyen az E. K. E. képviselőitében dr. Hermann Antal muzeumi igazgató és Merza Gyula főpénztáros vettek részt. A szamosújvári társadalom minden osztálya képviselve volt ezen gyűlésen. Tódorffy Lukács polgármester, Bárány Lukács plébános, ki a gyűlést vezette és az E. K. E. kiküldöttjei vettek részt a tanácskozásban, melyen különösen Hermann Antal dr. szakelődése elragadta a hallgatókat. A gyűlés az »Örmény muzeum« szervezését egyhangulag kimondta, mire az elnök keresetlen őszinte szavakkal kifejezte az értekezlet köszönetét az E. K. E.-nek a jelen levő kiküldötteknek, kik közül Merza Gyula határozó bevezetőben tolmácsolta az E. K. E.-nek a szamosújvári muzeum alapítása iránti rokonszenvét és erkölcsi támogatását. Az E. K. E. kiküldöttjei és a muzeum tervet mindenütt kitüntető figyelemmel részesítették s ezzel az E. K. E. egy újabb nevezetes kulturális, hazafias és idegen forgalmi alkotáshoz adta meg az első impulzust.

A leendő »Örmény muzeum«-ot egy az egész örménység képviselőit magában foglaló »Örmény Muzeum-Egyesület« fogja igazgani. A gyűjteményt pedig, mely egyelőre a nagy örmény templom oratoriumában lesz elhelyeztetve, alá fogják rendelni a Muzeumok és Könyvtárak orsz. ifjégyűlésének. Szongott Kristóf és »Arménia« érdemes szerkesztőjének elnöklése alatt, — ki

a muzeumigazgató tisztre már eleve jelölve van, — egy tíz tagú szervező bizottságot küldött ki.

— (Az unitárius egyházi főtanács gyűlése Kolozsvárt.) A magyarországi unitáriusok legfőbb egyházi hatósága: az Egyházi Főtanács ez évben Kolozsvárt tartja rendes közgyűlését. A közgyűlést e hó 30-ára hívta össze Ferenc József püspök. A gyűlés tárgysorozata ez: Évi jelentések: a) a püspök, b) az E. K. Tanács részéről. Egyh. és püsp. titkár megerősítése. Pénztári ellenőr beállítás. Alapítványok bejelentése: Jelentések: a) a gazdaságokról, b) a pénztárvizsgálatokról, c) Tégliás Mihály hagyaték eladásáról, d) Raffaj Károly hagyaték eladásáról, e) Iszlay József hagyaték eladásáról, f) az alapok gyarapítására 1902. évben adott államsegély felhasználásáról, g) az 1903. évben adott 10.000 kor. póttállamsegély felhasználásáról, h) Dr. Bedő Albert pályadíra a pályázat eredményének kihirdetése. Választások: a) E. K. Tanácsosi, b) jogügyi bizottsági, c) nevelésügyi bizottsági, d) nyugdíj bizottsági, e) pénzügyi bizottsági, f) számvérvé bizottsági, g) II-od foku fegyelmi bírósági, h) III-od foku fegyelmi bírósági, i) kolozsvári kolégiumi igazgatói, j) egyházi közgyűgyagzatói, k) egyházi jogtanácsosi állásra, l) Egyed Ferenc lelkész nyugalmaztatása. Tanári állások betöltése: a) a kolozsvári főgymnasiumnál, b) a kereszti gymnasiumnál. Gombos Sámuel és Dr. Szolga Ferenc kereszti tanárok fizetésrendezés ügye. Nagy Lajos kereszti h. tanár folyamodása r. tanárságra kinevezésért Nagy Lajos egyh. főjegyző fizetés-emelés ügye. Számadók: Költésgeztetők: Tordai iskola ügye. Sz.-Kereszti VI-ik osztály beállítása. Kepevátság Kálnok. Sz.-Udvarhelyi lelkészség ügye. Egyházzsuzervezeti törvény egybeállítására lstenítésre tartásra rendszabály. Tanügyi jelentések: Segélyek kiosztása. A Berde-alapból gyűmöléseszt és méhésztetérti jutalomra beérkezett folyamodások. Indítványok: A jövő évi E. Főtanács idejének megállapítása.

— (A Reformáció emlékünnepe.) A ref. theol. fakultás »Ifjúsági Egylet« és a nagy reformátorok és reformáció emlékére a Theologia disztermben október 31-én d. u. 5 órákor emlékünnepeket rendez, melyre az érdeklődőket ezuton is meghívja az elnökség. Az ünnepély programja a következő: 1. Ének: »Erdő várunk« zenekari-estrellet elődjá a theol. fak. énekkara. 2. Imra: mondja Dengel Géza IV. theol. 3. Emlékbeszéd. Tárja: Kenessey Béla theol. igazgató. 4. Zene: »Ima« Mozarttól, elődjá a theol. fak. zenekara. 5. Szóval: Kacsó Lajos II. th. 6. Ének: »Egy halk szóha.« Schubertől, elődjá a th. ol. fakultás énekkara.

— (Kitüntetett táblai tanácselnök.) A király Kósta Gezanak, a marosvásárhelyi kir. itéletábla nyugalomba vonult tanácselnökének, a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

— (Fülöp Florián testvér.) Minden embernek más a véglete, más a szerencsétlensége. Egyiket a teljenség, másikat a nagyvárágysága, harmadikat a szenvedélyei urálnak. Ennek köszönheti örömeit, hanyatlását, jó és rossz napjait, de ez soderja a végromlásba: az elzúlésbe, vagy a teljes megsemmisítésbe is. Egyik embernek a kártya, másnak a bor, harmadiknak a zene a szenvedélye. De akad olyan ember is, kinek a munka a szenvedélye. Ezért él, ezért van, ez a szerencsétlensége s a szerencséje, de ez a véglete is. Fülöp Florián testvér is e kevesek csoportjához tartozott. Mindig dolgozott fáradhatlanul. Nem uita meg egy percre sem a munkát. A nap felkelő sugarai már a munka mellett találták őt s gyakran az éjszaka sem tudta pihenésre csábítani. Fülöp Florián a minoriták kolozsvári rendházának volt a tagja. Életének java részét itt töltötte el szorgalmas, örökös munkásságában, itt is halt meg munka közben. E hó 21-én észrevette a házfőnök, hogy az épületen valami javítani való van. El is hivatott egy kőművest és alkudni kezdett vele a javítás árában.

Fülöp Florián testvér ép akkor érkezett oda. Mihielyt megtudta, hogy munkáról van szó ő mindjárt vállalkozott rá, hogy így a rendnek megspórolja a költséget. A kőművest el is küldötte, leírárt támasztott a fainak s azon felment, hogy a munkát végezze. Munka közben azonban szerencsétlenség történt. A létra megcsuszott és Fülöp Florián testvér aláesett a magasból a zárda tiszta udvarára. Az esés oly szerencsétlen volt, hogy kifecamodott utána a nyaka. Rövid ideig nagyon szenvedett a minorita atya. Szerzetes társai látták, hogy nem lehet megmenteni őt az életnek, feladták az utolsó kenetet, elő-észtették a nagy utazásra, honnan nincsen visszatérés...

És Fülöp Florián testvér a munka embere meghalt a munka miatt. Csendesen, zokszó nélkül, ajkán az Isten nevével halt meg, míg társai a szeretet és az emlékezés forró könnyeit hullatták hidegtől testére.

Temetése tegnap délelőtt ment végbe. Ravatlat a »Minoriták« templomában állították fel. Kevesen kísérték ki az egyszerű feketére festett fakoporsót, melyben már csendesen pihen Fülöp Florián.

— (A brassói kereskedelmi és iparkamara alakuló közgyűlése.) A brassói kereskedelmi és iparkamara, mint onnan írják, tegnap délelőtt 10 órákor tartotta meg alakuló ülést és a vármegyei székház dísztermében dr. Jekel Frigyes alispánnak mint a kamara újja alakítására kiküldött központi bizottság elnökének elnöklése

alatt. Dr. Jekel alispán, miután az ülést megnyitotta, értékre hozta a kamarának, hogy a kamarai választásokat a kamara területéhez tartozó összes vármegyék alispánjai elrendelték és a választások már jogerőre is emelkedtek. Azután elrendelte az elnök és a pénztáros megválasztását. Előnknek előbb Fabritius Károlyt az eddigi elnököt választották meg, ez azonban kijelentette, hogy tekintettel hajlott korára az elnöki tisztelet tovább nem hajlandó elfogadni, mire elnöké Paul Vilmos cementgyáros, pénztárosnak Fleischer Mihály az eddigi pénztáros választott meg. A kereskedelmi osztály alelnökének az eddigi alelnököt Simay Gerő, az ipari osztály pedig alelnöknek Scherg Vilmos posztógyárost választotta meg.

— (Gazdasági ismétő iskola Kolozsvárt.) Szvacsina Géza polgármester alábbi hirdetményben tájékoztatja a érdekelteket a gazdasági ismétő iskola megnyitásáról. A gazdasági fiu és leány ismétő iskola, — melynek törvény által kitűzött célja az, hogy az elemi népisoklalt végzett tanulók a gazdaságtan elemeibe, u. m.: földmívelést, szőlőszet, kertészet, gyümölcsöszt, méhészt, állattenyésztést, háztartást stb. bevezetessenek, begyakoroltassanak — folyó év november hó 5-én (szombaton) fog megnyitni és pedig: a két-vizkőzi Pap utcai állami milleniumi elemi iskolában, hol a növendékek elméleti oktatásban fognak részesülni a törvény által megszabott tantárgyakból. A felekezeti szert hittan oktatásról, valamint a leányoknak a női munka tanításáról is gondoskodva van. A gyakorlati tanítást az »Erdélyrészi Kertészeti Egyesület« fogja teljesíteni saját berendezett telepén. A tanítás tart november 5-től március végéig, hetenként 10 óráig, még pedig kedden, szerdán és szombaton délután 4—6 óráig, kedden és pénteken délelőtt 10—12-ig; április 1-től okt. 1-ig gyakorlati tanítás az »Erdélyrészi Kertészeti Egyesület« telepén. A beiratások nov. hó 5-ig nevezett iskolahelyiségben az igazgatónál eszközölendő. Az oktatás egészen ingyenes. Ezenkívül a növendékek minden diák nélkül láthatnak el tanácsokkal és tanácsközökkel. Továbbá az állami milleniumi elemi iskolában ifjúsági és népkönyvtár is van berendezve, melyek minden diák bocsátatnak közhasználatra. Tanácsunk reméli, hogy érdekelte szülők és gyámok sietni fognak gyermekeiket és gyámgyaljaikat az ennyi jótéteménnyel kecsegtető gazdasági ismétő iskolába küldeni és őket annak pontos látogatására szorítani, de nem várva, hogy a törvény által kényszerítet intézkedések foganatba vételének.

— (A Szent-Imre egyesület alakuló ülése.) A kolozsvári »Szent-Imre Egyesület« tegnap d. u. 5 órákor tartotta alakuló közgyűlését. A gyűlés elnöké gróf Logothethy Orestes joghallgatót választotta meg egyhangulag. A tisztikar a következőkép alakult meg: alelnök Szentpétery Gyula jogh., főtitkár Schreiber Ottó t. j., Jánosy Béla j. h. titkár, Racz József j. h. főjegyző, Pollák Vilmos o. h. és Kresmery Károly o. h. jegyzők, Molnár József j. h. pénztáros, Kórödy Imre t. j. ellenőr, Pécsi Jenő t. j. könyvtáros, Márton István t. j. ház-nagy, Vitos Pál j. h. II-od ház-nagy. Számvizsgáló bizottság: elnök Büszke Gyula t. j. és Zador Elek jogh., választott még 10 rendes és 2 választmányi pótag. Az új választmány ma d. u. 5 órákor tartja első rendes választmányi ülést az erd. róm. kath. státus igazgató tanácsának üléstermben. A vizárgásnak indult egyesület tagjainak száma meghaladja a százat.

— (Orvosi szakülés.) Az »Erdélyi Muzeum-Egylet« orvos-természetudományi szakosztálya október hó 28-án, pénteken délután 5 órákor a belgyógyászati klinika tantermben orvosi szakülést tart. A rendkívül érdekes ülést tárgya a következők: 1. Marschalkó Tamás dr.: Betegbemutás. 2. Jancsó Miklós dr.: Betegbemutás. 3. Hesi Imre dr.: Betegbemutás. 4. Kolozsvári Sándor dr.: A Ficker-féle reaktírd a typhus abdominalisnál. 5. Konrád Dániel dr.: Folytatólagos vizsgálatok a kísérleti vesztettség tünetek és prophylaxisának ismeretéhez. A szakosztály az előadások iránt érdeklődő vendégeket szívesen látja.

— (Athletikai verseny Kolozsvárt.) Kolozsvár sport körét nagyszabású atletikai verseny foglalkoztatja. A versenyt a »Kolozsvári Egyetemi Athletikai Klub« rendezi október 29-én, szombaton délután fél 3 órákor a Torna-Vivodában. A versenyt megelőzően dr. Pisztori Mór egyetemi tanárnak, mint a K. E. A. K. felügyelő bizottsága elnökének díszlevelet fognak átnyújtani. A verseny vedőkei: Apáthy István dr. egyet. ny. r. tanár, Bánffy Albert br., Béli Ákos gr. főispán, Fabinyi Rudolf dr. egyet. ny. r. tanár, Felitzsch Árpád br., Hegedűs Sándor v. b. t. l., Jósika Gábor br., Kiss Mór dr. e. i. rector, Klupahy Antal dr. egyet. ny. r. tanár, Mikes Ármán gr., Szabó Dénes dr. egyet. ny. r. tanár, Szentkeresztly Zs. br. kuriai bíró és Wilburg Aladár dr. lezsnak. A rendező bizottság élén Sárpy István elnök áll. A jury elnöke Jósika Gábor br., tagjai pedig Apponyi Rezső gr., Gyulai Richárd es. és kir. kamarás és Sárpy György őrnagy lesz. A műsor első pontját a Lawn-tennis döntő verseny képezi, melyhez az előmérkőzéseket e verseny napján délelőtt 9 órákor tartják meg nyilvánosan a Torna-Vivodában. A műsor többi pontjai a következők: Biskos-vetés, Korlát-verseny, Súlydobás, Gerely-vetés, Nyújtó-verseny. Súly-emelés és Távol-ugrás. A versenyen a kolozsvári 21. honvéd gyalog ezred zenekara játszik. Belépi díj: Számozott ühléty 2 kor. Ühléty 1 kor. Sport-jegy 60 fillér. Jegyek előre Bittó Rezső Mátyás király-téri uri divat-üzletében válthatók. Este 8 órákor Pisztori Mór dr., K. E. A. K. felügyelő-bizottsági elnök tiszteletére a New-York emeleti éttermben bankett lesz.

— (Müncheni orvos vadászaklandja Erdélyben.) Dr. Zaepli Lorenz előkei müncheni orvos nemrég lejött Erdélybe egy marostorda-vármegyei ismerősehez, kinek Radnótfahján szép birtoka van. A házigazda nagy vadászatot rendezett vendége tiszteletére. Bruchmann Gusztáv, a

házigazda, a vadászaton egy jól kifejlett hatalmas termetű medvét terített le. Zaepl dr. azt hitte, hogy a medve már kiadta párját, feljelle sietett hát és fegyverével reáült a fenevadra. Veszteztette. A megsebesített medve felugrott és az orvosra vetette magát. Az orvos pillanatra zavarba jött a nem várt támadástól, azonban hamar visszanyerte lélekjelenlétét s viaskodni kezdett az erős vaddal. Jobb karját a medve torkába nyomta, baljával nyakon ragadta a földre akarta teríteni. A kétségbeesett viaskodás közben érkezett oda Bruchmann és hatszor lőtt rá a medvére. A hatodik lövés után élettelenül terült le a földre a hatalmas vad. Zaepl dr. súlyos sérüléseket szenvedett a viaskodás alatt. Balkarján és jobb lábán mély sebeket kapott, hővélyt ujjait pedig teljesen összerágta a medve. Zaepl dr. sérüléseivel Kolozsvárra jött. A vasúti állomástól a mentők szállították be a sebészeti klinikára. Itt dr. Hevesy mindjárt operálta is. A sebészeti klinikáról a Vöröskereszt kórházba vitték át a medvekaland bator hőst. Pár heti kezelés után hagyhatja el a kórházat a vadászkaland érdekes hőse.

— **(Tolvajgyermek.)** Irunk volt arról, hogy szombaton éjjel ismeretlen tetesek behatoltak a főúton levő „Globus” nevű dohányboltjába és onnan jelentékeny értékű dohányt elloptak. A „Globus” betörőt a rendőrség elfogta, két kis fiu személyében, kik rendszeresen fizik a tolvajlást és már több üzletet fosztottak ki pár koránál erő tárgyak erejéig. A két 12 éves kis fiúnak, Korodi Józsefnek és Baló Árpádnak büntetés is van, de a kis gonosztervek között oly erős a szolidaritás, hogy csak hosszabb vallatás után nevezték meg a harmadikat: Bernáth Jenőt. A tolvajcsemeték — saját vallomásuk szerint — vasárnap éjjel ismét be akartak törni a „Globus”-ba, de a Hunvald-féle ügyes őtlet egyik alkalmazottja megzavarta munkájukban és meg is csípte az egyik jómadarat: Korodi Jósikát. A fűgőgyerek azonban kiszabadult a kereskedő egéd kezéből és a rendőr elől is, ki őt üldözve vette, gyors futással elmenekült. Ugyancsak vasárnap éjjel egy Wesselenyi-utcai dohányboltjába is be akartak törni a jómadarak, de a járókelők megzavarták expedíciójukat. A kereskedősgő leírása alapján a rendőrség először Korodi Jósikát tartóztatta le szüleinek Lázár utca 17. szám alatti lakásán. Ugyanakkor házkutatást is tartottak Korodiéknál s több oly tárgyat találtak, mit a fiu lopott össze különböző helyekről. A tolvajcsemetéket ma kísérik át az ügyességhez és a szülők ellen is megindítják az eljárást.

— **(A széchenyi téri malom bérlete.)** Kolozsvár. szab. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező Széchenyi-téri 8. kövű lisztelő malomnak 1905. évi március hó 1-én kezdődő 3 éves bérletére, egy bedott utóajánlat alapján tegnap délelőtti 10 órakor tartotta meg nagy érdeklődés mellett, a városháza közgyűlési termében az újabb szabályszerű versenytárgyalást. Fekete Nagy Béla polgármesterhelyettes távollétében Pethő József v. aljegyző vezette az árvezést s azon a malom bérletére legmagasabb ajánlatot, évi 17.135 korona bért, Brecher Dávid helybeli liszteskereskedő tette.

— **(A játék vége.)** A Csermalom-utcbán hívták ki tegnap este a mentőket egy kis fiúcskához. A kis fiu, Klein Ferenc kitérte a karját, azt költötték be és tették gipszbe a derék mentők. A kis kilenc éves fiúcskának sokáig kell őriznie az ágyát, míg a szerencsétlen játékot kiheveri.

— **(Brutális főnök.)** Tegnap ily című hírtünkre vonatkozóan, fölkerészes késségesen kijelentjük, hogy a hírből nem Buzetzkó Domokos kereskedőről van szó. Ugyanitt említjük meg, hogy B. D. kereskedő, kiről tegnap híradásunk szót, annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy inasát nem ő, hanem üzletvezetője fenyegette meg, engedelmessége miatt s hogy a kézzel történt könnyű fenyegetésből semmi testi bántódása nem keletkezett az inasnak. Ezzel szemben tartozunk annak kijelentésével, hogy a kérdéses hírhez az anyagot a Mentő-Egyesületől kaptuk.

— **(Apa és fia.)** Nyárádszederáról írják: Véres családi esemény színhelye volt a minap Nyárádgálfalva községe. Fekete Pál ottani földműves és Zsigmond nevű fia között valami családi ügy miatt nézeteltérés támadt. A vita igen heves volt. Egyszerre csak Fekete Zsigmond a közelből baltát ragadott fel s azzal rohant edes apja felé. A felbőszült fiu több csapást mért a baltával edes apjára s a házbeliek csak nagy erőfeszítéssel tudták ártalmatlanná tenni. A szerencsétlen apa a kapott sérülések következtében huzamosabb ideig munkaképtelen lesz. A fiut a csendőrség vette pártfogásába.

— **(Amerikába szökött ügyvéd.)** Körülbelül másfél évvel ezelőtt a Kuffler Vilmos és fia rózsahegy kereskedő cég aláírásával több mint tízezer korona értékű váltót hoztak forgalomba. Mikor fizetésre került a sor, a cég megtagadta a fizetést és kijelentette, hogy a váltókon lévő aláírások hamisak. Az ügyesség megindította a nyomozást és kiderült, hogy az aláírások dr. Kuffler Armin budapesti ügyvédől származnak, a ki Kuffler Vilmosnak a fia. Az apa ekkor azzal állott elő, hogy ő nem hatalmazta föl fiát a váltók aláírására, erre aztán az ügyvéd ellen okirathamisítás bűntétele miatt megindították az eljárást. Dr. Kuffler nem várta be a vizsgálat eredményét, hanem ez év elején Amerikába szökött és a budapesti királyi ügyesség nyomozó levelet bocsátott ki ellene. Kuffler megbizta dr. Gleichmann Lajos fővárosi ügyvédet, hogy védje meg a tegyen följelentést az apja ellen csak azért, mert Kuffler Vilmos beletételezte őt a váltók aláírásába és tudomása volt arról, hogy ezek a váltók léteznek. Végül beadványt intézett a törvényszékhez, hogy a

nyomozó levelet vonja vissza, mert neki New-Yorkban rendes, állandó lakása van és mindjárt pontosan közölte a címet is. A törvényszék most elrendelte az apa ellen az elzetes vizsgálatot, a nyomozó levelet azonban a királyi ügyesség nem hajlandó visszavonni, mert a beadványt nem lehet komolyan venni. Igaz, hogy dr. Kufflernek rendes lakása van és annak pontos címét is közölte, ámde New-York olyan messze van Budapesttől, hogy az idézést szabályszerűen kézbesíteni nem lehet és semmi kilátás nincs arra, hogy a megszökött ügyvéd az idézésre csakugyan megjelenjen a bíróság előtt.

— **(Harc a rabló cigányokkal.)** Braszóbol írják: Szombaton a közeli Zajzon községből arról értesítették a brassói rendőrséget, hogy egy csoport vandórcigány Tatrangon pénzt rabolt, Zajzonban pedig ellopta a bírónak két lovat és még más két lovat és hogy a cigányok Brassó felé vették útjukat. A rendőrség azonnal megtele a kellő intézkedéseket és néhány lovasrendőrt el is indított a cigányok kézrekerítésére. A rendőrok a Tömös-hídnál rábukkantak az egész bandára, a mely körülbelül 30—40 tagból állhatott. A cigányok hatalmas puskatokkal fogadták a rendőroket, a kik hasonló képpen több lövést tettek a cigányokra. A heves küzdelem azonban nem tartott sokáig, mert a 30—40 cigánynak csak néhány puskája volt és midőn azokat elsőtölték és látták, hogy a rendőrok nem futamodnak meg, akkor ők eredtek futásnak. A lovasrendőrok alig néhányat tudtak közülök elcsipni. A lopott lovak azonban megkerültek és a rablott 70 korona összegből is megtalálták az elfogott cigányoknál néhány koronát. A többi a menekülők magukkal vitték. Az elcsipett cigányokat átadták a bíróságnak.

— **x Gazdasszony, vagy házvezetőnőnek ajánlások helybeli uri házhoz egy tisztességes, középkorú övegnyő, ki a házvezetés külső és belső ágában járatos, rendszertől és takarékos. — Ajánlatokat közvetít az „Ujság” kiadóhivatala.**

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, csütörtökön, okt. 27-én:

Keresd a szíved

Eredeti színmű 5 képbén.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, pénteken, október hó 28-án:

Apajune, a vízi szellem.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Keresd a szíved (b. 27. sz.).
Péntek: Apajune, a vízi szellem (bérletszűnet I.)
Szombat: Apajune, a vízi szellem (bérletszűnet II.)
Vasárnap d. u.: A tolonc. (Ifj. előadás II.)
Vasárnap este: Apajune, a vízi szellem (b. 28. sz.)

* **Jókai-cyklus második estéje** ma lesz. A költő királynak nagyhírű regényéből. A közzívű ember fiaiból írt és a szabadságharc keretében játszó hatásos színműve — „Keresd a szíved” kerül színpadra. A darab hálás főszerepeit: Tólvgyi Margit, Hegedűs Szerafin, Laczkó Aranka, Szakács, Kassai, Tompa, Szentgyörgyi, Dezséri, Mészáros játsszák.

* **Darabválogatás.** A II-ik ifjúsági előadásul hirdett „Faust” közbjötti akadályok miatt elmarad ezúttal és helyette vasárnap d. u. Tóth Ede kitűnő népszínműve, „A tolonc” kerül színpadra. A bevezető értekezést a darabhoz Solyom János, a polgári fiúiskola jeles tanára fogja tartani.

* **Miss Hobbs.** A pénteken bemutatóra kerülő új operettl párhuzamosan folyónak az előkészítő próbák a kitűnő angol író, Jerome európai hírvígjátékára, a Miss Hobbs-ra, melynek a budapesti Nemzeti Színházban is nagy sikere volt. A Miss Hobbs a cimszerepben Horváth Paulával november 3-án kerül színpadra először.

Táviratok

Anglia hadikészletében.

Az angol— orosz konfliktus.

Budapest, okt. 26.

Londonból jelentik: Még mindig várják az orosz kormány választát. Anglia ragaszkodik a jegyzékében foglalt feltételekhez.

Az angol kormány elrendelte az összes tartalékos tengerészek mozgósítását.

A gibraltári hajórajnak parancsot adtak teljes hadikészletre.

A cár részvételtávirata jó hangulatot keltett Angliában.

A flotta parancsnoka különben nem hibás a dologban, mert a tüzelésre egy tiszt adta ki a parancsot. A bombázás teljes 20 percig tartott és 200 lövést tett az orosz flotta.

A csendes-oceáni angol hajóraj is mozgósítási parancsot kapott.

Küldöttségjárás.

Budapest, okt. 26.

A képviselőházban ma délelben Molnár Jenő, Hollo Lajos, Veres József és Kelen Béla országgyűlési képviselők által küldöttség tisztelettel Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternél és egy emlékiratot adtak át az Orosháza—Szentes—Csongrád között létesítendő motoros vasut mielőbbi kiépítése tárgyában. Az emlékirat kiemeli, hogy a rendkívüli természeti viszonyok Csongrád és Békés megyében is nagy szükséglet teremtetek és mivel a kormány kiállításba helyezte, hogy az inséges vidékeken terbe vett állami munkák mielőbbi megkezdésével is enyhíteni akar a sanyaru helyzetet, kéri ennelfogva, hogy a motoros vasut építését kezdje meg. Hieronymi kereskedelmi miniszter egy órákor fozadta az érdekelt vidék országgyűlési képviselőiből álló küldöttséget s kijelentette, hogy az emlékiratban ő is teljesen egyetért és a mennyiben a vállalkozó a törvényben előírt követelményeknek eleget tesz, úgy a nevezett vasut építése még ez évben meg fog kezdődni.

Ugron Gábor a képviselőházban.

Budapest, okt. 26.

Ugron Gábor ma felkötött karal megjelent a Házban. Számosan siettek hozzá, hogy jobban léte föltöti örömlüknek kifejezést adjanak. Számosan körülállták és saját előadása után kérdésközpöket az eset részleteiről.

A osztrák kabinet rekonstrukciója.

Béke Ausztriában.

Bécs, okt. 26.

A szertezüllő Ausztriában most egy kis béke ütött ki. Körber meg egyezett a csehekkel. Kapnak egy miniszteri tárcát és 70 millió beruházást és ezért kibékülnek egyelőre.

Bécs, okt. 26.

Böhm-Bawerk pénzügyminiszter kiválasztását a kabinetből egy összetűzés okozta, a mely közte és Körber között volt. Az osztrák minisztertanács elhatározta, hogy azt a hetvennégy milliót, amely hatonai célokra kell, kincstárjegyekkel fedezel. Böhm-Bawerk ezt törvénytellenesnek tartotta és mivel Körber nem látott, lemondott állásáról. Az új kabinet névsora általános meglepődést kelt; a csehek nagyon örülnek, mert két cseh ember lesz a kabinetben. Most sül ki, hogy dr. Herold és dr. Stransky öt nappal ezelőtt Bécsben voltak és ott konferáltak és egyeztek meg Körberrel, aki a megállapodásokat és az új miniszterek kinevezését okmányát ma jelenti, illetőleg mutatja be Gödöllőn a királynál.

Bécs, okt. 26.

A Fremdenblatt írja a Körber-miniszteriumbeli változásokhoz: Amint a Kozel és Buquoy gróf osztályfőnökök eddigi magatartásából és tevékenységéből világosan kitetszik, kiválasztásuknál az volt a mértékadó, hogy a Körber-miniszterium politikai jellegét semmiféle tekintetben se változtassák meg. A pártok állását és semmiképpen sem befolyásolják.

A japán— orosz háboru.

— Legújabb hírek. —

A német császár közbelépése.

Budapest, okt. 26.

Londonból jelentik: Vilmos német császár kezdeményezésére Németország és Anglia közbe fognak lépni a háboru befejezéséért.

Mukdenben a csapatok rettetes szenvedéseket állanak ki a nagy hidegek következtében.

A sebesültek is nagyon lassan haladnak előre.

Mukden lakossága a legnagyobb nyomorban van. Száz és száz család bajléktalanul járkal az utcákon.

A fegyverszünet a hadviselő felek között még tart.

Vej-Haj-Vejből egy orosz cir-káló indult ki, mely azonban aknákba ütközött, úgy, hogy sérüléssel tudott visszatérni a kikötőbe.

Londonból jelentik: Az orosz hadifoglyok fegyelmi sértést követtek el. A lázadókat bezárták, a vezetőket pedig felakasztották. Azokat a foglyokat, a kik megesküdtek, hogy nem vesznek részt a háboruban, szabadon bocsátották az-

zal, hogy a mennyiben ismét elfognák őket: felakasztják.

Budapest, okt. 26.

Pétóvárról jelentik: Az orosz távirati ügynökség jelenti Karbinból mai kelettel: Alexejev helytartó tegnap császári rendeletet adott közzé, melylyel Kuropalkint nevezik ki az egész keletázsiai szárazföldi hadsereg főparancsolójává. Alexejev megmarad helytartónak. Miklós cár azzal tün-tette ki a helytartót, hogy elismerését fejezte ki a hadműveletek színhelyén lévő csapatok alakítása, csoportosítása és fővezérlete körül szerzett érdemeiért. Alexejev a szárazföldi és tengeri csapatoknak köszönetet mondott önfeláldozásukért.

Bűszke — ugymond — a cári bizalomra, mely rábízta a bátor csapatok fővezérletét és reméli, hogy az erős ellenséget Isten segítségével meg fogják semmisíteni.

A szász királynőről.

Budapest, okt. 26.

Drezdából jelentik: A félévitalos lap megáfolyja azt, mintha az új király visszavenni szándékozna megszökött feleségét. Azt írja a lap, hogy ez soha sem történhetik meg és erre nézve a házasság felek között létre is jött az egység.

Mattasich perujitása.

Bécs, okt. 26.

Mattasich főhadnagy Belgrádba utazott, hogy készüljön perujitási akciójával.

Andrássy Dénesné temetése.

Rozsnyó, okt. 26.

Özv. Andrássy Dénesné ma temették nagy pompával el. A temetési szertartást Bubicsekassai püspök vezette.

Letartóztatás a képviselőházban.

Budapest, okt. 26.

A képviselőház társalgójában ma délelőtti letartóztatott egy tolvajt, aki üldözései elől oda menekült. A tolvajt Kohn Miksának hívják, foglalkozásánálkij díjnak és ez a büne, hogy Suszterics Lajos díjnoktól, a kivel a Sándor-utca 4. szám alatt lakott, ellopta a felöltőjét. Suszterics, amint felébredt, észrevette a lopást s minthogy tudta, hogy azt csakis Kohn követhette el, keresésére indult. Keresés közben bevetődött a képviselőházba, ahol megtalálták a tolvajt. Onnan kísérték be a kerületi kapitányságra, ahol letartóztatatták.

REGÉNY.

Rég mult időkől.

Iria: Szabóné-Karay Anna.

(31.)

Egy nagy folyam susogott, rengett lelki szemei előtt, lehajló fűzfákak csókolgáltak apró habfodrait... Ott ült a parton és elmélázva nézte a gyémántokkal beszőrt nagy víztükröt... Egyszerre ingadozni, foszítani kezdtek a csillagok s egy áttetsző hóféhr alak szállt föl a víz színére... Ruhája fénylett, mint a holdszugár, hollófeketé haja felbomolva, kuszált fürtökben omlott vállaira és e kuszált éjféketek fürtök között, rendetlen, beletűzdelt fehér-rózsá koszuza...
— Aminal! — tört ki az alvó kebeléből egy hőszen, fűző sóhaj, felrezenve álmaiból kábultan nyitotta fel szemét és félkárjára dölve irtózáttal nézett körül. Hol az a diessugaras lenge kép? hol a susogó nagy folyam? és hol van ő?...
Sötét, ködös volt a hűvös éj, nem látott messzire, de a berekben a könnyű szellőtől megsuhantak a fák és ő kábult föl a nagy folyam susogásának vélte e hangot, felugrott és futni kezdett feléje, míg nem lábai megtörték alatta s összerogyott.
És a vezér hiába kereste őt a harcmezőn, hogy vézró sebtét a fényes csillaggal takarja be; a sebesülteket csendes srtókba vitték, a holtakat egymás mellé fektették egy széles ravatálra, de ő nem volt közöttük. Lelekcs honleányok jártak a betegek között, szóval, tettel enyhítve kínjokat; bekötötték a vézró sebeket, letörtötték a veresrekes homlokot és vigasztalták a kedveseit bándokodtat, de az, kinek szíve leg-hősebb, sebe legmélyebb és bána legnagyobb volt, az nem volt közöttük.
Őt eltakarták a berek sűrű galagonya bokrai, azok alatt feküdt a kemény földön elhagyatva, egyedül, az ő sebtét nem kötözte be senki sem a lelkén, sem a keblén, még annak a susogó nagy folyónak, még annak a holdvilágos tüneménynek sem volt nyoma sehol...
Távol a tábori sátrak előtt lobogtak az örömlüzek, a fűkevesztett kedv rikoltozó dalokban tört ki, ő fölötté csak néhány kis csillag lobogott és néhány kis tücsök csipelt. Őt ott felelték az emberek és ott felelte a halál...
(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Érdeklődő. Valóban a „Reichsanwalt” nem név, hanem foglalkozás. Tóth Béla a kitűnő író, rettenetesen megcsufol egy franciát, a ki „gróf Hulep” szábjába adott nyilatkozatokat. Vajjon mit szólna ahhoz, ha elolváná az ön által beküldött lapban, hogy „Reichsanwalt még él”, mikor annak a vadásznak becsületes neve Zaepl Lorenz...
Feltétele szerkesztő:
HERCZEG JENŐ.
Lapfeladónos:
GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

Van szerencsem a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy fényképészeti műtermemet előbbi helyén

Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve újlag megnyitottam és a legmodernebb gépekkel felszereltem.

Műhelyemben készülnek a legkisebb alaktól a legnagyobb nagyságig, úgy fényes mint matt kivitelű platin képek, aquarell és olaj festmények, nagytűsok. Elvállalom házban kívüli csoport, táj- és épületek felvételét. Társas vagy családi képeknek nagy ékdevezmény. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról előre is biztosítva, maradok teljes tisztelettel

Csizhegyi Sándor,

3174 61—* fényképész.

M. Á. V.

tisztviselők fizetése rendezése alkal-mával olcsó

pénzkölcsön kapható

Kölcsönt minden véglegesen kinevezett évi fizetéssel bíró vagy nyugdíjazott köztisztviselő kapható kinek évi fizetése legalább 1800 K. Nyugdíjas 1200 kor. nyugdíjjal, 1000 koronánként tőke és kamatban havonta 9 kor. törlesztendő, legtöbb esetben kezes nélkül.

Előleges kiadás nincsen.

Drága kamatu jelzálog-kölcsönök olcsó 4% kamatu törlesztéses kölcsönökre átkonvertálhatók.

Országos földhírel- és személykölsön intézet,

2844 112—*

Kolozsvár, Király-utca 16.

Értekezni lehet d. u. 3—6 óráig.

Felhívás!

Tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség szíves figyelmét a Deák Ferencz-utca 40. szám alatt levő

nagy posztó raktárunkra,

a hol az őszi és téli idényre a legújabb divatu és legfinomabb szövetek már megérkeztek.

Az idei szezonban úgy a magyar és brünni gyártmányu kelmék, valamint a legfinomabb angol és skót szövetek kerülnek eladásra. Különös figyelm érdemel a téli kabát, zakkó-öltöny és felöltő szövetek, ugyanczint a legfinomabb fekete kelmék smoking- és Kaiser-öltönyeknek. — Kedvező bevásárlásunk folytán sikerült női kosztümöknek valódi angol posztót és szövetet beszerezni, melyekre felhívjuk a n. é. hölgyközönség szíves figyelmét.

Billiárd-posztók nagy választékban. Maradék szöveteket, gyerekek részére nagyon jutányosan lehet vásárolni.

A n. é. közönség pártfogásáért esedezik:

Zauderer Sándor,

2012 122—*

a Moskovics Berta örökösök

üzletvezetője.

NAGY JENŐ

amerikai szájpadrásléknélküli műfog speciálista.

Vesselényi Miklós u.

6. sz. (Dr. Góth-ház.)

Fogad: d. e. 8—12. d. u. 2—6.

A világhírű Müncheni sör

Pschor-Brau

poharaként is kapható

Deák Ferencz-utca 8. sz

tisztelettel: PFERSCHY J.

Alulírott tisztelettel van szerencsem a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a

„Grand” kávéházat

átvettem

és a mai naptól kezdve, saját vezetésem és felügyeiletem alatt vezetem miert is a nagy érdemű közönség szíves pártfogását kérve maradtam

tisztelettel:

Gárdonyi Imre.

3526 Diszkomannai kitűntetvel 13—100

Bernáth E. Sándor varrógép

kerékpár

nagy raktára és hangszor-üzlete) Kolozsvár

a m. kir. posta- és táv. szállítójak

Összes ármatat havi részletfizetésre is adom és azokért 5 évig felelek. — Szakszerű villamos

világítással és motorerőre berendezett mecha-

nikai műhelyemben a javításokat gyorsan

és jutányos árral készítem. Nikkelezéseket,

külföldi színi emaillezéseket saját für-

domben és kemezőben állítok elő.

Schuller Lajos

csődtömegéhez tartozó s a Széchenyi-
tér 27-ik szám (Berde-ház) alatti
bolti helyiségben levő

áruccikkek,
berendezések,
állványok,
deszkaszín és
istálló

szabad kézből eladók!

A leltár alólirott tömegdondnoknál
— Monostori-út 37-ik szám alatt —
naponta d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig
megtekinthető.

Kolozsvárt, 1904. október 24.

3636 1—2

Dr. Lehmann Róbert.

Eladó házas-telek,

szőlők és szántóföldek!

1. Dézma-utca és Pap-utca sarkán
üres telek egészben vagy részletekben.
2. Rudolf-út 31. számú házas-telek
egészben vagy részletekben.
3. Árpád-út 8-ik számú házas-
telek, pék üzlettel.
4. Magyar-utca 83. számú házas-
telek, pék üzlettel, nagy kerttel, gaz-
dasági épületekkel.
5. Nádas-terében egy drb. szőlő
a közép lábban.
6. Brétfő- és Nádas-tere szőlők alatt
uthosszában egy vonalban levő szántó-
föld, 40 telekre felosztható, egyenként
222 öltre, sőt nagyobb telkekre is fel-
osztható, vasúti, téglagyári, gyufagyári
munkásoknak igen alkalmas, valamint a
külvárosi földeseknek is.

3555 11—15

Értekezhetni:

Rucska Lajos tulajdonossal
Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 9. sz.

Sir-lámpák

a temetői
kivilágításhoz

Zorger György vasműves
lakatos üzletéből Kolozsvárt.

Kaphatók nagy választékban:

- Taufer Dezső vaskereskedő-
nél, Főter.
- Hunwald Lipót üvegáru keres-
kedésében, Főter.
- A „Turul” cipő-raktárban, Wes-
selényi Miklós-utca.
- Kaas Antal aranyozónál, Deák
Ferencz-utca és
- Zorger György vasművesnél,
Széchenyi-tér 34. szám alatt.

3635 2—3

Kiadó lakás!

Honvéd-utca

52. szám alatt

4 szoba, konyha, fürdőszoba,
üveges verandával

kiadó

A lakáshoz esetleg istálló is van!
Értekezhetni bármikor lehet ugyanott.

Uj üzlet!

„Alapkirály”
a tisztelt közönség b. figyel-
mébe ajánlja dusan felszerelt
kalap és sapka rak-
tárát.

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 17-ik száma latt.

Uj üzlet!

PLOMBUS Co. New York 104 E 1 6 Str.

PLOMBUS!

250.000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
bűzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az
odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen
kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„PLOMBUS”-szal mindenki

maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus” ne hiányozzék egy háznál sem,
az egyszerű csekély kiadás százszoros kamata:
a nyugalom. A fog-fájdalmakban szenvedőket te-
hát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg
ezen valóban remek háziszert, mely az
amerikai élelmesség netovábbja!!!
Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fogakra
elegendő, használati utasítással 2 korona.
2 korona 10 fillér előzetes beküldése után
bérmentve bárhová. — Megrendelhető egyedül
a Magyarországi képviselőtől, melynek címe:
„Plombus” szétküldés, Pásztó, Heves-m.
3553 10—35

Világhírű!

a „Rekord” festészeti műintézet
a kiválóan sikerült élet-
nagyságu arcsképeiről, melyeket elismert
művészek által készített. Számos (kir.
közjegyző által hitelesített) elismerőlevél
a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarel- és pastel-festésben ténykép
után 48—63. cm. nagyságban ára 20 kor.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és
kréta-rajz ára — — — 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítettünk min-
denkinek teljesen ingyen, ha részünkre
3 rendelést szerez és azokat egyenkint
vagy egyszerre beküldi.

„REKORD” festészeti műintézet
Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46.
3566 18—20

Uj üzlet!

Bátorkodom a n. é. közönség szíves figyel-
mébe ajánlani a Deák Ferencz-utca
12. szám alatt újonnan berendezett

üveg, porcellán és lámpa
kereskedésemet.

Elvállalok: épület üvegezést képkere-
zést, úgyszintén lámpák javítását a legju-
tányosabb árak mellett.

Kérve a n. é. közönség szíves pártfo-
gását, maradok mély tisztelettel

CSIZHEGYI JÓZSEF.

Szolid árak!

3632 2—10

Gombos Ferencz

könyvnyomdája

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 12.

Készít izléssel, szép, tiszta, színes
vagy egyszerű fekete nyomással,
gyorsan és jutányos árban:

Névjegyeket, Műsorokat,
Eljegyzési és Számlákat,
Menyegzői értesítőket, Levélpapírokat és
Vigalmi meghívókat, Borítékokat stb. stb.

Bármilyen kis vagy nagyobb-
szabású vidéki megrendelé-
seket a leggyorsabban és
kifogástalanul — eszközölök.

Telefon 204. sz.

Aczél Rajol Ekék.

Boronák és Kengerek,
„Viktoria Drill” Sorvetőgépek,
Répavágók, Tengeri orszolók,
Szecska-vágók
Kézijárgány- és gőzhajtásra,

Zakarmánykamara

berendezések,
Rosták és Trieurök,
Darálók,
Egy, két és háromjáratu
őrítő Malmok,

Szőlőszőlők és Borsaitók,

Sóherfejtőgépek,
Gőzeséplőkészletek,
kézi és járgányos cséplők,

ugy mindennemű mezőgazdasági gépek a legjobb kivitelben, olcsó gyári áron, elő-
nyös fizetési feltételek mellett nagy választékban raktáron kaphatók: 3628 2—10

Hirschfeld Károlynál

HOFHERR és SCHRANTZ gépgyárának
erdélyrészi vezérképviselőjénél
KOLOZSVÁRT, Széchenyi-út 1. szám.

Képes árjegyzékek és részletes leírások kívánatra ingyen és bérmentve.
Levél és sürgőnyezim HIRSCHFELD KÁROLY KOLOZSVÁRT. Telefon 188.

Magyar Fém- és Lámpaáru-Gyár

Részvénytársaság

Budapest—Kőbánya.

Ezredéves
országos

kiállítás
diszoklevél.

Légszusz- és
villamos-csillárok!

a leg egyszerűbb kivi-
telű a legpazarabbig

Petroleum-lámpák!

! Stilszerű újítások!

Fém- és diszműtárgyak!

Valódi

„Király”-olaj

a legjobb bizton-
sági petroleum.

3631 5—15

Kolozsvár, Mátyás király-tér.

Telefon 439. sz.

Több kiállításon jó munkáért kitüntetve.

Telefon 439. sz.

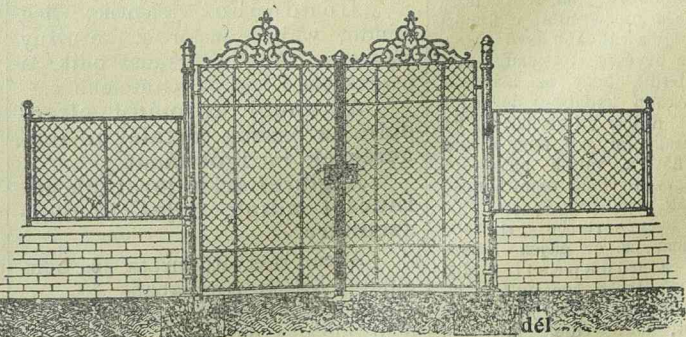
Az „Országos Ipar-Egyesület” által verseny és kivitel képességért ezüst dísz-éremmel kitüntetve.

Léber Gyula

első erdélyi sodrony szöv-
etionat, kert-kerítés és ruganyos
aczel sodrony ágybetétek gyára
Kolozsvárt, Egyetem-u. 12.

Olcsó kerítések!

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, u. m.: kertek,
erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez
gépsodronyfonatát, diszkerítéseit és diszkaput
továbbá pince, padlás, felső világossági, magtár és élés-
kamra ablakok rostélyozatát, majorsági udvarok sodrony-
fonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks,
kavics, föld- és porondválogatáshoz, szikrafogó cséplő-
és egyéb gépekhez. Továbbá sodrony-ágybetétek (matraczok)

Nemkülönbön zöldre festett légszövet, szelölő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz és
aczel szövetek. Kruppa sodronyszegélyzetek különféle mintákban, fakteretbe foglalt rosták, sóher-szíták és
szíták különféle cizellokra igen erősen készíttetnek és gyári árak szerint számíttatnak. Aczel tuskák
sodrony-kertek, erdők stb. bevonásához jutányos árért fel is huzalít. Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálunk.

Hirdetése

Deák Ferenc-utca 12. sz.
alatt levő kiadóhivat-lunk-
ban olcsó áron fölvetetnek.